

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра географії та природознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Урбоекологія

Освітня програма Географія

Спеціальність 106 Географія

Галузь знань 10 Природничі науки

Затверджено на
засіданні кафедри
Протокол №8 від
“28” лютого 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Ресурсне забезпечення
6. Контактна інформація
7. Політика навчальної дисципліни

1.**Загальна інформація**

Назва дисципліни	Урбоекологія
Освітня програма	Географія
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	106 Географія
Галузь знань	10 Природничі науки
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	2/4
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	укр
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/

2. Опис дисципліни**Мета та цілі курсу**

Дисципліна «Урбоекологія» є вибірковою навчальною дисципліною для студентів спеціальності 106 Географія.

Метою курсу є формування у студентів знань щодо функціонування міста, як урбогеосоціосистеми та вплив окремих його компонентів на екологічний стан об'єктів довкілля, а також здоров'я людей для забезпечення екологічної рівноваги та сталого екологічного, комплексного розвитку інженерно-технічної інфраструктури міст для створення сприятливого оточуючого середовища, раціонального використання природно-ресурсного потенціалу міської території та створення високого рівня якості життя міського населення.

Мета дисципліни: вивчення масштабу і інтенсивності антропогенної і технічної дії на урбосоціоекосистему (популяція людини, виробничий комплекс, інфраструктура і специфічне природне, штучне, соціально-культурне середовище; соціальний блок – системотвірна і керівна функція), визначення допустимого рівня такої дії, розробка заходів, що забезпечують стабільність підтримання допустимого рівня дії, прогнозування можливих віддалених наслідків цієї дії і відповідне коригування системи природозахисних заходів.

При вивченні дисципліни студенти повинні освоїти: основні чинники, тенденції, наслідки, перспективи урбанізації та принципи функціонування урбаністичних систем, у тому числі особливості урбогенних змін компонентів ландшафту; структуру міста як природно-техногенно-соціальної системи (урбогеосоціосистеми); закономірності формування біогеоценотичного покриву урбаністичних систем, структуру і функції міського господарства та

його вплив на урбанізоване довкілля; принципи і засоби екологічних технологій стосовно компонентів урбанізованого довкілля; принципи і методи формування насаджень у різних еколого-фітоценотичних поясах комплексної зеленої зони міста; принципи екологічної оптимізації урбаністичних систем та проектування екологічних поселень; одержувати та візуалізувати інформацію щодо поточного стану різних компонентів урбанізованого довкілля; використовувати знання загальної екології для дослідження стану об'єктів урбанізованого довкілля, оцінки впливу забруднень на живі організми;

4. Компетентності

СК04. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні сфер ландшафтної оболонки.

СК05. Здатність аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.

5. Результати навчання

ПР05. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук.

ПР08. Застосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних та суспільних процесів формування і розвитку геосфер.

3. Структура курсу

Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Урбоекологія як наука. Місто як супергеоекосистема	лекція/ практичне заняття	див. п. 8. Рекомендована література	4 год 2 год	 10 балів	згідно розкладу занять
Взаємодія міст з абіотичними та біотичними компонентами довкілля. Повітряне, водне, геологічне середовище міста	лекція/ практичне заняття	--/--	2 год/ 2 год	 10 балів	згідно розкладу занять
Роль озелених територій в оптимізації якості міського середовища	лекція/ практичне заняття	--/--	2 год/ 4 год	 10 балів	згідно розкладу занять
Урбоекологічне планування і проектування.	лекція/ практичне заняття	--/--	2 год/ 6 год	 30 балів	згідно розкладу занять
Побутові та виробничі відходи в містах: правила поводження, складування та переробки.	лекція/ практичне заняття	--/--	2 год 4 год	 10 балів	згідно розкладу занять

4. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система контролю знань здійснюється через: поточний контроль – 100 балів
---	--

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Поточний контроль	100
Лекція	20
Практична робота	50
Самостійна робота	30
<i>Додаткові заохочувальні бали, які можуть доповнити оцінку до 100 балів</i>	20
Разом	100

6.Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, комп'ютери
-----------------------------------	-------------------------

Рекомендована література

1. Мащенко О.М. Геоекологія.Ч.1. Природокористування та екологічні проблеми геосфер: навч. посіб. для студ. спец. «Географія». – Полтава: ПНПУ імені В.Г.Короленка, 2015. - 54 с.
2. Трансдисциплінарна геоекологія: монографія / І. Круглов.- Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2020. – 292 с.
3. Екогеографія України: Навч. посіб. Рекомендовано МОН / Гавриленко О.П. — К., 2008. — 646 с.
4. Білявський Г.О. Основи екології : Підручник для ВНЗ / Г. О. Білявський, Р.С. Фурдуй, І.Ю. Костіков. – К. : Либідь, 2004. – 408 с.
5. Джигирей В.С. Основи екології та охорона навколишнього природного середовища: Екологія та охорона природи: Підручник для ВНЗ / В.С. Джигирей, В. М. Сторожук, Р. А. Яцюк ; Наук.- метод. центр вищ. освіти та ін. - 3-є вид., доп. – Львів: Афіша, 2001. – 272 с.
6. Запольський А.К. Основи екології : Підручник для ВНЗ / А.К.Запольський, А.І. Салюк – За ред. К.М. Ситника. – К. : Вища школа, 2001. – 358 с.
7. Злобін Ю.А. Основи екології / Ю.А. Злобін. – К.: Лібра, 1998. – 248 с.
8. Кучерявий В.П. Екологія / В.П. Кучерявий. – Львів: Світ, 2001. – 500 с.
9. Шищенко П. Г., Гавриленко О. П. Геоекологія України: підручник . К., 2017.

10. Рудько Г.І. Екологічний моніторинг геологічного середовища: Підручник для студентів геологічних, географічних, екологічних спеціальностей вищих закладів освіти / Г.І. Рудько, О.М. Адамеико. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І.Франка, 2001. – 260 с.

11. Журнал "Зелений світ" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.green-world.com.ua.

12. Спілка сприяння сталому розвитку Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.wgtdi.com.ua.

13. Державна природоохоронна адміністрація України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nto.org.ua.

14. Всесвітня природоохоронна організація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.world-ecol.org/ruso/.

15. Swiss Federal Statistical Office [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.statistik.admin.ch/eindex.htm.

3.

Контактна інформація

Кафедра	Кафедра географії та природознавства, Івано-Франківськ, вул. Галицька, 201Д, каб. 206, https://kgip.pnu.edu.ua/ kgp@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Фоменко Наталія Володимирівна
Контактна інформація викладача	nataliia.fomenko@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”» https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf</p> <p>У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання. В Університеті діють морально-етичні принципи</p>
--------------------------	---

	та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.FR12.pdf
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення «Про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Виконання завдань пізніше встановленого терміну знижує максимально можливу оцінку на 5 балів для лекцій та на 10 балів для практичних занять. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) оцінювання не змінюється.
Невідповідна поведінка під час заняття	Всі аудиторні та самостійні заняття проводяться з дотриманням етичних стандартів професії. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття. Забороняється добровільна передача інформації між студентами під час екзамену чи практичних робіт.
Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали згідно Положення «Про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно Положення «Про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf Рекомендовані платформи: prometheus.org.ua www.ed-era.com

Викладач
